

در سنامه فصل چهارم تحلیل فرهنگی

درس اول، فصل چهارم: فرهنگ و اقتصاد

نگارش:

محمود یعقوبی

دبیر جامعه شناسی شهرستان زیرکوه، قاینات

- ۱- آیا فرهنگ و اقتصاد در جوامع با یکدیگر تعامل و وابستگی دارند؟ توضیح دهید.
فرهنگ و اقتصاد در هر جامعه، تعامل مستمر و جدایی ناپذیر با یکدیگر دارند. همان گونه که اعتقادات، ارزش ها و الگوهای رفتاری افراد بر پویایی، کیفیت و سرعت پیشرفت اقتصادی جامعه تأثیر دارند، تحولات اقتصادی نیز نقش مؤثری در تغییرات فرهنگی، باورها و رفتارهای مردم دارند.
- ۲- «خوب زیستن» انسان هابه چه عواملی بستگی دارد؟
«خوب زیستن» انسان ها، از یک سو به باورها، شایستگی ها، مهارت ها، سبک زندگی و فرهنگ آنان وابسته است و از سوی دیگر در گرو میزان و نحوه برخورداری از منابع اقتصادی و مادی مناسب می باشد.
- ۳- ویژگی های فرهنگی که می تواند زمینه رشد و توسعه اقتصادی را فراهم آورد چیست؟
خودباوری، نظم پذیری، سخت کوشی و پشتکار، علاقه به کارگروهی، روحیه ریسک پذیری، خلاقیت و کارآفرینی، از جمله ویژگی های فرهنگی است که می تواند زمینه رشد و توسعه اقتصادی را فراهم آورد.
- ۴- عدم توجه کشورهای پیشرفته، به اقتضائات و شرایط فرهنگی توسعه، چه آسیب ها و مشکلاتی را در سطح ملی و جهانی به وجود آورده است؟
تخریب محیط زیست و گسترش شکاف طبقاتی بین کشورهای توسعه یافته با کشورهای توسعه نیافته.
- ۵- در مکتب اسلام هدف نهایی چیست؟ و اقتصاد باید در خدمت چه اموری قرار گیرد؟
در مکتب اسلام، هدف نهایی، فراهم آوردن زمینه رشد معنویت و تعالی انسان و امت اسلامی است، اقتصاد به منزله ابزاری مهم باید در خدمت «خوب زیستن» افراد، آبادانی دنیا و ایجاد رفاه عادلانه قرار گیرد.
- ۶- در مکتب اسلام، عامل زمینه ساز دوری مردم از دین چیست؟ حدیث پیامبر (ص) را در این رابطه بیان کنید.
در مکتب اسلام، فقر زمینه ساز دوری مردم از دین معرفی شده و به مبارزه با آن دعوت شده اند. پیامبر گرامی اسلام ﷺ می فرماید:
«كَادَ الْفَقْرُ أَنْ يَكُونَ كُفْرًا» فقر مادی می تواند زمینه کفر و بی دینی را فراهم آورد.
- ۷- برخی از اصلاحات در باورها و رفتار، که منجر به اجرای صحیح و درست طرح ها و برنامه های اقتصادی می شود را نام ببرید.

۳- گسترش فرهنگ کارآفرینی

۲- اصلاح فرهنگ کار

۱- اصلاح الگوی مصرف

۸- منظور از مصرف کردن چیست؟

مصرف کردن، به معنای استفاده درست از کالاها و خدمات برای رفع نیازها و امیال انسانی است.

۹- منظور از مصرف گرایی چیست؟

«مصرف گرایی» عبارت از میل و گرایش است، که براساس آن، افراد به دلایل مختلف، بیش از نیازهای واقعی خود، مصرف می کنند.

۱۰- نظام اقتصادی سرمایه داری چگونه باعث مشکلات فرهنگی در کشور ما شده است؟

یکی از مشکلات فرهنگی جامعه ما، تأثیرپذیری از نظام اقتصادی سرمایه داری است که چرخه اقتصاد آن بر تولید انبوه و مصرف فراوان استوار است. شرکت های اقتصادی آنان، در رقابت با یکدیگر و برای جلب مشتری بیشتر، از ظرفیت دستگاه های فرهنگی، آموزشی و رسانه ها، برای تبلیغ مصرف کالای خود استفاده می کنند. با توجه به محدود بودن جمعیت و بازار کشورهای سرمایه داری، آنها تبلیغات خود را متمرکز بر کشورهای دیگر کرده اند و ذائقه مردم کشورهای دیگر را به سوی مصرف بیشتر سوق داده اند. ترویج «مدگرایی» و تقویت روحیه «تنوع طلبی» که منجر به افزایش مصرف غیرواقعی می شود، در سرلوحه فعالیت دستگاه های تبلیغی قرار دارد.

۱۱- چه عواملی باعث شده است نامدگرایی و مصرف گرایی، به عنوان سبک زندگی نوین مطرح شود و هویت افراد با میزان و نوع مصرف گره خورد؟

با گسترش شبکه های اطلاع رسانی و تبلیغی، و نیز توسعه مراکز تولید و توزیع کالاها و خدمات تا دور افتاده ترین نقاط، و نیز توسعه شهرنشینی و تأسیس فروشگاه های بزرگ برای دسترسی آسان به کالاها و خدمات، مفاهیمی چون مدگرایی و مصرف گرایی، به عنوان «سبک زندگی نوین» مطرح شده و «هویت» افراد با میزان و نوع مصرف آنان، گره خورده است.

۱۲-..... بخشی مهم از زندگی انسان است که در پاسخ به

نیازهای فردی و اجتماعی انجام می شود. کار

۱۳-..... موتور حرکت نظام های اقتصادی است و نقش

تعیین کننده در حیات اقتصادی و اجتماعی جامعه دارد. کار

ویل دورانت (۱۹۹۰)

«کار، اولین رکن تمدن های بزرگی است که ما در تاریخ می شناسیم».

۱۴- کار را تعریف کنید.

«کار» به مجموعه تلاش های فکری، روحی و جسمانی انسان گفته می شود که هدف آن، تولید کالا و خدمات و تعالی بخشی به وجود آدمی است.

۱۵- منظور از «فرهنگ کار» چیست؟

«فرهنگ کار»، مجموعه باورها، ارزش ها، نگرش ها و رفتارهایی است که مورد توافق افراد یک گروه یا جامعه بوده، مبنای تلاش و رفتار شغلی آنان قرار می گیرد.

۱۶- نگاه فرهنگ دینی اسلام، به کار و تلاش و بیکاری چگونه است؟

در فرهنگ دینی ما، کار و تلاش، همانند مجاهدت در راه خدا، ارزشمند و مقدس است و علاوه بر کارکرد اقتصادی آن، به عنوان یک روش تربیتی و عبادی، موجب کمال انسان، تقویت عزت نفس و فضائل اخلاقی می شود. در مقابل، بیکاری و کم کاری، تنبلی و تن پروری، سوءاستفاده از مال مردم و اموال عمومی، و سربرار جامعه بودن ناپسند شمرده شده است.

۱۷- چه اموری باعث شده فرهنگ کار آسیب پذیر شود؟

گسترش روحیه مادی گرایی، اتکا به درآمدهای نفتی، دولتی شدن اقتصادی، ترجیح منافع فردی بر منافع ملی و... از جمله اموری است که فرهنگ کار را آسیب پذیر کرده است.

۱۸- آسیب پذیری فرهنگ کار چه مشکلاتی را در پی داشته است؟

باعث کاهش تولید، افزایش مصرف، پایین بودن بهره وری و بالا بودن نرخ بیکاری شده است.

۱۹- کدام نهاد هادرجامعه، دراصلاح فرهنگ کارنقش اساسی برعهده دارند؟

برای اصلاح فرهنگ کار در جامعه، نهاد خانواده و نهادهای آموزشی و فرهنگی، نقش اساسی برعهده دارند.

۲۰- نقش خانواده ونهادهای آموزشی وفرهنگی دراصلاح فرهنگ کاررادرجامعه توضیح دهید.

آن ها با ارزشمند شمردن کار و کارگر، تقویت کار گروهی، مقابله با تنبلی و کم کاری، باور به کسب روزی حلال، تقویت روحیه خطرپذیری و کارآفرینی، تقبیح قاچاق، رشوه و رانت خواری و... می توانند این فرهنگ را در جامعه، نهادینه سازند و زمینه رشد و تعالی کشور را فراهم آورند .

۲۱- «کارآفرینی» چیست؟

«کارآفرینی»، فرایند خلق چیزی نو، از طریق برنامه ریزی و عقلانیت و با صرف وقت و تلاش بسیار و پذیرش خطرات احتمالی، برای کسب منافع مادی و معنوی، رضایت شخصی و استقلال مالی می باشد.

۲۲- کارآفرین به چه کسی گفته می شود؟

«کارآفرین»، کسی است که فعالیت اقتصادی کوچک و جدیدی را با سرمایه خود شروع می کند. او دارای ایده نو و جدید است، با تلاش فراوان و قبول مخاطره، محصول یا خدمات جدیدی را به جامعه ارائه می دهد.

۲۳- ویژگی های کارآفرینان رانام ببرید.

از ویژگی های کارآفرینان، خلق فرصت های جدید شغلی، عدم اتکای صرف به دولت و مشاغل دولتی و ریسک پذیری می باشد.

۲۴- چه اموری به گسترش وتقویت روحیه «کارآفرینی» کمک خواهدکرد؟

از جمله اموری که به گسترش و تقویت «فرهنگ کارآفرینی» کمک خواهد کرد، عبارت اند از: گسترش روحیه پرسشگری و خلاقیت، تقویت اعتماد به نفس و شهامت تصمیم گیری، حمایت مادی و معنوی از افراد نوآور و خلاق، کاهش هزینه های ریسک و مخاطره، اصلاح نظام های مالی و اداری حاکم در جامعه، رفع نابرابری ها و تبعیض ها، گسترش آموزش های فنی و حرفه ای، حمایت از شرکت های دانش بنیان.

۲۵- چندموردازتحریم های امپریالیسم اقتصادی علیه کشورمارانام ببرید.

ایجاد محدودیت در مبادلات ارزی و بانکی، فروش نفت، واردات و صادرات، دستیابی به فناوری های پیشرفته، جلوگیری از سرمایه گذاری خارجی... از جمله تحریم های امپریالیسم اقتصادی است.

۲۶- یکی ازطرح هاوبرنامه هایی که برای دستیابی به پیشرفت وتوسعه پایداروهمه جانبه وخنثی نمودن تحریم های اقتصادی درکشورماتدوین شده است چیست؟

اقتصادمقاومتی

۲۷- چه عواملی می تواندتحریم های نظام سلطه علیه کشورماراخنثی کند؟

حفظ وحدت و انسجام ملی، باور به توانمندی ها، منابع و امکانات خود، پایداری و مقاومت در برابر فشارها، کار و تلاش مضاعف، مصرف کالاهای ایرانی، می تواند تحریم های نظام سلطه را خنثی سازد.

درس دوم، فصل چهارم: فرهنگ و اخلاق

نگارش:

محمود یعقوبی

۱- اخلاق به چه معناست؟

اخلاق به معنای خلق و خوی انسان است که در وجود او به صورت پایدار و ملکه نفسانی درآمده و موجب بروز رفتارها و کنش های خوب یا بد می شود .

۲- چرا هیچ جامعه ای نیست که فاقد ارزش های اخلاقی باشد؟

اخلاق، قدمتی به درازی تاریخ بشر دارد و با مفهوم ارزشهای فردی و اجتماعی درآمیخته است. فرهنگ هر جامعه، بر پایه باورها و ارزش های آن استوار است، بنابراین هیچ جامعه ای نیست که فاقد ارزش های اخلاقی باشد .

۳- امور ثابت و متغیر اخلاق چیست؟

برخی اصول و ارزش های اخلاقی، که ریشه در فطرت انسانی و عقلانیت دارند، در تمام فرهنگ ها، مشترک و ثابت هستند ،مانند راستگویی، آزادی، عدالت خواهی، و برخی از ارزش ها و الگوهای اخلاقی در جوامع گوناگون، متفاوت است ،مانند روش احترام گذاشتن به بزرگ ترها و نحوه میهمان نوازی.

۴-.....از پایه های بنیادین زندگی، ایجاد آرامش و نظم اجتماعی است.

رعایت اخلاق و مناسبات اخلاقی

۵- رابطه بین پیشرفت جامعه (فرهنگ) با رعایت اخلاق را توضیح دهید.

پیمودن راه دشوار زندگی و دستیابی به پیشرفت و توسعه، بدون رعایت اخلاق و ارزش های آن امکان پذیر نیست و متزلزل شدن پایه های اخلاق، جامعه را با خطر فروپاشی روبه رو می سازد. انحطاط اخلاقی، به آرامی و به تدریج مانند موربانه، ستون های فرهنگ جامعه را از درون تهی می سازد و جامعه را از بین می برد .

۶- پشتوانه و ضمانت اجرایی اخلاق، در فرهنگ های غیر دینی، را با فرهنگ های دینی و مکاتب الهی مقایسه کنید.

در فرهنگ های غیر دینی، قراردادهای اجتماعی، ضمانت اجرایی اخلاق است که بین انسان ها توافق شده و اعتبار آن را از انسان می گیرد. اما در مکاتب الهی، اخلاق، ریشه در باورهای دینی و فطری داشته و از پشتوانه درونی و ارتباط انسان با خداوند برخوردار است. اخلاق مبتنی بر دین، از ضمانت درونی، برای پذیرش و اجرا، برخوردار است و سرمایه اجتماعی را افزایش می دهد.

۷- اهمیت اصول و موازین اخلاقی در اسلام چگونه است؟

یکی از کارکردهای اصلی دین اسلام، کارکرد اخلاقی آن است، و رعایت اصول و موازین اخلاقی در این مکتب، دارای جایگاهی رفیع و والا می باشد، به گونه ای که اخلاق جزء لاینفک و جدایی ناپذیر دین محسوب می شود. در این مکتب، اخلاق تکلیف محور بوده و مناسبات انسان با مجموعه هستی، با هدف قرب الهی صورت می گیرد و رعایت اخلاق، در هر شرایطی، لازم است.

۸- مناسبات و تکالیف انسان با مجموعه هستی، در مکتب اسلام به چند گروه تقسیم می شود؟

۱- تکالیف و تعهد انسان نسبت به خودش (خود)

۲- تکالیف و تعهد انسان نسبت به خداوند (خالق)

۳- تکالیف و تعهد انسان نسبت به دیگران (خلق)

۴- تکالیف و تعهد انسان نسبت به طبیعت (خلقت)

۹- چند مورد از ویژگی های اخلاقی ایرانیان را نام برپیرید.

اخلاق مداری و رعایت اصول و موازین اخلاقی، نوع دوستی، نجابت، سخاوت، عدالتخواهی، فداکاری در راه عقیده، تساهل و مدارا..

۱۰- ریشه کاستی ها و آسیب های اخلاقی در جامعه ما چیست؟

ریشه این کاستی ها را می توان در ناتوانی برای درونی سازی ارزش های اخلاقی، فرایند جهانی شدن و سرعت تغییرات اجتماعی و تحولات فرهنگی جستجو کرد که باعث تأخر فرهنگی و عدم همخوانی فرهنگ جامعه با تغییرات و تحولات شده است.

۱۱- برخی از آسیب ها و مسائل اخلاقی جامعه ما را نام ببرید.

۱- کاهش صداقت و اعتماد اجتماعی ۲- آسیب های اخلاق شهروندی ۳- اخلاق در فضای مجازی

۱۲- بنیان اخلاق و جامعه اخلاقی بر چه اموری استوار است؟

بنیان اخلاق و جامعه اخلاقی بر صداقت، راستی و راست گویی استوار است.

۱۳- در مکتب تربیتی اسلام، عامل رستگاری در دنیا و آخرت چیست؟

در مکتب تربیتی اسلام، صداقت و راست گویی عامل رستگاری در دنیا و آخرت شمرده شده است.

۱۴- دروغ گفتن و عدم صداقت ریشه در چه چیزی دارد؟

ریشه در ضعف نفس، ترس و زبونی انسان دارد.

۱۵- افراد در جامعه به چه دلیل به دروغ و دروغ گویی متوسل می شوند؟

آن ها، برای دستیابی آسان به منافع شخصی یا رسیدن به موقعیت و پایگاه اجتماعی و تصاحب قدرت و ثروت، به دروغ و دروغ گویی متوسل می شوند.

۱۶- ریشه بسیاری از مفاسد اخلاقی و آسیب های اجتماعی چیست؟

فریب، دروغ و دروغ گویی، ریشه بسیاری از مفاسد اخلاقی و آسیب های اجتماعی است.

۱۷- حدیث امام حسن عسکری علیه السلام را در رابطه با دروغ گویی بیان کنید.

امام حسن عسکری علیه السلام می فرمایند:

«جَعَلَتِ الْخَبَائِثُ كُلَّهَا فِي بَيْتٍ وَاحِدٍ وَ جَعَلَ مِفْتَاحَهَا، الْكِذْبُ» تمام ناپاکی ها و پلیدی ها در یک خانه است که کلید آن، دروغ است.

۱۸- کلمه «شهروند» بیانگر چیست و به چه اطلاق می شود؟

مفهوم جدیدی است که بیانگر هویت اجتماعی انسان ها بوده و به تمام افرادی که تابعیت یک کشور را دارند، اطلاق می شود. شهروندی به معنای استقرار فیزیکی افراد در یک شهر نیست و شامل حال تمام آحاد جامعه فارغ از رنگ، نژاد، قومیت، طبقه و مذهب می شود.

۱۹- منظور از «اخلاق شهروندی» چیست؟

«اخلاق شهروندی» مجموعه ای از مبانی، معیارها، ارزش ها و هنجارهایی است که بر رفتار، روابط و مناسبات اجتماعی شهروندان حاکم است.

۲۰- رعایت اخلاق شهروندی، چه پیامدی دارد؟

اخلاق شهروندی، باعث رعایت حقوق فردی و اجتماعی، پیروی از قوانین و مقررات اجتماعی، احساس مسئولیت نسبت به هموعان، ادای تکلیف نسبت به دیگران و ترجیح منافع جمعی و ملی بر منافع فردی می شود.

۲۱- امروزه چه عواملی باعث بیگانگی افراد نسبت به خود، دیگران و محیط شده و آسیب دیدگی اخلاق شهروندی

رابطه بار آورده است؟

امروزه گسترش شهرنشینی، مهاجرت های بی رویه، گسترش حاشیه نشینی و شهرک های اقماری، افزایش بیکاری، توسعه آپارتمان نشینی، عدم آموزش افراد برای زندگی در شهرها و محیط های بزرگ و پرجمعیت، باعث بیگانگی افراد نسبت به خود، دیگران و محیط شده و در نتیجه آسیب دیدگی اخلاق شهروندی را به بار آورده است.

۲۲- چند مورد از راهکارهای اخلاق شهروندی را بیان کنید.

- ۱- گسترش آموزش های اخلاقی در خانواده و نظام های آموزشی برای تربیت شهروندان متخلق به اخلاق اسلامی
- ۲- حاکم ساختن ارزش های اخلاقی در جامعه و در تمام مناسبات فردی و گروهی
- ۳- نقش آفرینی نهادهای اجتماعی، فرهنگی و سیاسی برای ترویج و نهادینه سازی ارزش های اخلاقی
- ۴- رعایت اصول ارزشی و اخلاقی در طراحی و اجرای برنامه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- ۵- استفاده بهینه از ظرفیت رسانه ها و ابزارهای آموزشی، فرهنگی و هنری برای آشنایی بیشتر شهروندان با حقوق و تکالیف خود و التزام عملی به رعایت آنها
- ۶- توانمندسازی اخلاقی شهروندان با ویژگی هایی مانند روحیه صبر، تحمل و مدارا، شناخت خود، نوع دوستی، مسئولیت پذیری اجتماعی، برای مواجهه با محیط پرتلاطم و پرشتاب جامعه.

۲۳- فضای مجازی چه فرصت هایی را برای افراد ایجاد کرده است؟

فضای مجازی، نوع و شکل جدیدی از روابط اجتماعی و فضای فرهنگی است. گسترش سریع فناوری های نوین و حضور افراد در فضای مجازی و شبکه ای، فرصت های فراوانی، مانند: گسترش و سرعت مبادله اطلاعات، تقویت مناسبات اجتماعی، رشد اقتصادی و... به وجود آورده است.

۲۴- تهدیدها و پیامدهای منفی فرهنگی و اخلاقی فضای مجازی را توضیح دهید.

افراد می توانند با پنهان کردن هویت واقعی خویش، «هویت مجازی» برای خود خلق کنند و به دلیل ناشناس و غریبه بودن و بدون رعایت آداب و اصول اخلاقی، کنش های غیراخلاقی بروز دهند. رفتارهای غیراخلاقی نظیر ورود به حریم خصوصی افراد، هرزه نگاری سایبری، عدم رعایت مالکیت معنوی، نشر مطالب دروغ و تهمت و جرائم سایبری، نشانگر عدم رعایت اصول و ارزش های اخلاقی در فضای مجازی می باشد.

۲۵- چند مورد از رفتارهای غیراخلاقی که نشانگر عدم رعایت اصول و ارزش های اخلاقی در فضای مجازی می باشد را نام ببرید.

هرزه نگاری سایبری، عدم رعایت مالکیت معنوی، نشر مطالب دروغ و تهمت و جرائم سایبری.

۲۶- با توجه به اخلاق اسلامی، چگونه در ارتباطات انسان ها با یکدیگر زمینه زیست سالم و بانشاط فراهم می آید؟

در اخلاق اسلامی، بر رعایت تقوی و «خویشتن بانی» و تقویت «مصونیت» در برابر هجمه های فرهنگی و اخلاقی تأکید شده و با ناظر دانستن خداوند در همه حال و در زندگی واقعی و فضای مجازی، زمینه زیست سالم و بانشاط فراهم آمده است. یکی از راهبردهای مؤثر برای حضور فعال و مؤثر در فضای مجازی پایبندی نظری و عملی به آیه شریفه ۴۱ سوره علق در زندگی واقعی و دنیای مجازی می باشد که خداوند می فرماید:

الْمَ يَعْلَمَ بَانَ اللَّهِ بِرَى

آیا (انسان) نمی داند که خداوند او را می بیند؟

درس سوم، فصل چهارم: ما و دگرگونی های فرهنگی

نگارش:

محمود یعقوبی

۱- سرعت دگرگونی و تحولات فرهنگی در گذشته را با عصر حاضر مقایسه کنید.
در زمان های گذشته دگرگونی های فرهنگی، به صورت آرام و کند، انجام می شده است، ولی در عصر حاضر، به دلیل پیدایش و گسترش سریع رسانه ها و فناوری، به ویژه فناوری های ارتباطی، اطلاعاتی و شبکه های مجازی، سرعت دگرگونی های فرهنگی بسیار بالاست و تغییرات و تحولات، در زمانی کوتاه، تمام عرصه های درونی و بیرونی جامعه را در بر می گیرد.

۲- چند مورد از پدیده های جدید و نوظهور فرهنگی عصر حاضر را نام ببرید.
بازی های جدید رایانه ای، فناوری های نوین ارتباطی، سبک جدید زندگی، تحولات هویتی و قومی، روش های نوین برگزاری مراسم جشن ها یا عزاداری ها، برنامه های جدید تلویزیونی و ماهواره ای، مکاتب فکری و معنوی.

۳- آیا واکنش انسان هانسبت به دگرگونی های فرهنگی (لایه های سطحی و عمیق) یکسان است؟ توضیح دهید.
واکنش انسان ها به دگرگونی های فرهنگی یکسان نیست. معمولا افراد در برابر تغییرات در لایه های سطحی و مشهود فرهنگ، کمتر مقاومت کرده و راحت تر و سریع تر آنها را می پذیرند، اما در برابر تحولات در لایه های زیرین مقاومت کرده و آن را سخت تر می پذیرند.

۴- واکنش انسان ها در برابر دگرگونی های فرهنگی چندگونه است؟

۱- عدم پذیرش ۲- پذیرش کامل ۳- پذیرش و تعامل آگاهانه

۵- علل عدم پذیرش دگرگونی های فرهنگی و مقاومت غیرعقلانی در برابر تغییر چیست؟

عدم درک ضرورت تغییر و چگونگی آن، تبعیت از آداب و رسوم غلط و ناکارآمد «عادت» به وضع موجود و «ترس» از تغییر و از دست دادن شرایط و امکانات فعلی.

۶- علت پذیرش بی چون و چرا و تبعیت کامل از فرهنگ دیگران چیست؟

علت پذیرش بی چون و چرا و تبعیت کامل از فرهنگ دیگران، معمولا، ضعف هویت، خودباختگی یا از خود بیگانگی فرهنگی است.

۷- پذیرش کامل فرهنگی، در کدام شکل ارتباطات فرهنگی اتفاق می افتد؟

تهاجم فرهنگی

۸- پذیرش و تعامل آگاهانه، در کدام شکل ارتباطات فرهنگی اتفاق می افتد؟

تبادل فرهنگی

۹- تعامل آگاهانه فرهنگی چه پیامدی دارد؟

تعامل آگاهانه از یک سو، از تحجر و واپس ماندگی و عقب افتادگی فرهنگی جلوگیری می کند و از سوی دیگر، مانع از خودبیگانگی، خودباختگی و التقاط فرهنگی در برابر تغییرات و تحولات می شود و زمینه رشد و پویایی فرهنگ خودی را متناسب با شرایط زمان فراهم می آورد و به نشر موارث فرهنگی می انجامد.

۱۰- یکی از دلایل اساسی شناخت دگرگونی های فرهنگی و تعامل آگاهانه با آن چیست؟ حدیثی از امام

صادق (ع) در این رابطه را بیان کنید.

یکی از دلایل اساسی شناخت دگرگونی های فرهنگی و تعامل آگاهانه با آن، ضرورت «شناخت زمان» و اقتضات آن است. امام صادق علیه السلام فرمودند: «العالم بزمانه لا تهجم علیه اللوابس؛ کسی که زمان خود را می شناسد شبهات و مشکلات به او هجوم نمی آورند».

۱۱-..... یکی از راه های مؤثر دینی برای گزینش آگاهانه و پاسخ صحیح به نیازهای متغیر و اقتضائات زمان است. اجتهاد پیوسته و پویا

۱۲- هویت اسلامی- ایرانی و ویژگی های فرهنگی ایرانیان چه معیارهایی برای پذیرش و تعامل آگاهانه با دیگرگونی های فرهنگی ارائه می دهد؟

۱- خدا باوری و آخرت گرایی
۲- وحدت ملی
۳- اخلاق مداری
۴- علم محوری
۵- عقلانیت
۶- خانواده گرایی

۱۳-..... مرکز ثقل نظام های فرهنگی است.
اخلاق و اخلاق مداری

۱۴- منظور از حجت ظاهر و باطن چیست؟
پیامبران و عقل

۱۵- یکی از پیام های بنیادین حضرت امام خمینی (ره) و از دستاوردهای فرهنگی انقلاب اسلامی در حوزه فکرو اندیشه چه بوده است؟

طرح شعارهایی نظیر «همه با هم» و «ما می توانیم» و از بین بردن روحیه «خودباختگی» و ایجاد «خودباوری» فرهنگی در جامعه ایران بوده است.

۱۶- خودباوری فرهنگی به چه معناست؟

خودباوری فرهنگی به معنای شناخت فرهنگ خودی و ارزشمند دانستن عناصر و مؤلفه های آن، به دور از خود بزرگ بینی، تعصب و غرور گمراه کننده است. این باور، موجب اعتماد به نفس شده و زمینه بهره مندی از شایستگی ها، ظرفیت ها و توانمندی های خودی را فراهم می آورد.